

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ
за СИК при гласуване само с хартиени бюлетини,
приети с Решение № 4623-НС от 23 март 2026 г. на ЦИК

ВТОРА ЧАСТ

ИЗБОРЕН ДЕН

Съдържание:

стр.

1. Откриване на изборния ден	2
2. Допускане до гласуване на избирателите. Дописване на избиратели	2
3. Гласуване	4
4. Закриване на изборния ден	6

1. Откриване на изборния ден

Изборното помещение се разпечатва от председателя на СИК (от зам.-председателя, ако председателят отсъства) в 7,00 часа, ако присъстват повече от половината членове на комисията. При липса на кворум се уведомява РИК (чрез общинската администрация) и не се разпечатва, преди да се явят повече от половината членове.

Действия на СИК след отварянето на помещението.

Извършват се следните действия:

- Проверява се дали книгата и материалите са във вида, в който са оставени в предизборния ден
- Членовете на СИК разпределят помежду си функциите, които ще изпълняват в изборния ден, с решение, за което се съставя протокол
- Печатът се изважда от запечатания плик, наранява се на произволно място и се съставя протокол (Приложение № 72-НС), върху който се поставят три отпечатъка от маркирания печат
- Избирателната кутия за хартиени бюлетини и кутията за отрязъците от бюлетините се затварят и запечатват с хартиени ленти, подписани от присъстващите членове на СИК и подпечатани с печата на СИК
- Разпечатва се един пакет с хартиени бюлетини, откъсва се една бюлетина, по диагонал се изписва „ОБРАЗЕЦ“ и бюлетината се залепва като образец на таблото пред изборното помещение

След извършване на горепосочените действия, председателят обявява изборния ден за открит и гласуването започва.

2. Допускане до гласуване на избирателите. Дописване на избиратели

Допускане до гласуване на избирателите.

СИК допуска избирателите в изборното помещение по ред, позволяващ нормалното протичане на изборния процес.

Избирателите удостоверяват самоличността си пред СИК с лична карта или личен (зелен) паспорт (само за родените до 31.12.1931 г. включително). **Не се допуска гласуване със свидетелство за управление на МПС или международен паспорт.**

Избиратели, които са в избирателния списък и са с редовен документ за самоличност, се допускат до гласуване по следния ред:

- Избирателят предава на член на СИК документа си за самоличност
- Членът на СИК сравнява имената и постоянния адрес от личната карта/зеления паспорт с отпечатаните в избирателния списък. Ако установи разлика в някое от имената (при съвпадане на постоянния

адрес), вписва имената от документа за самоличност в графата „Забележки“ на изборителния списък

Членът на СИК вписва в изборителния списък ЕГН, вида и номера на документа за самоличност **без да чете и да диктува на глас**

Изборителят се допуска до гласуване, като документът за самоличност остава в комисията

Ако личната карта е с изтекъл срок, изгубена или в процес на издаване, изборителят може да гласува, само ако представи на СИК оригинално удостоверение за издаване на лични документи по чл. 263, ал. 1 ИК със снимка, издадено от съответното районно управление на МВР. След като изборителят гласува и се подпише в изборителния списък, членът на СИК отбелязва върху удостоверението „гласувал в изборителна секция №... на 19 април 2026 г.“ и връща удостоверението на изборителя.

Дописване на изборители (тази страница я дръжете до списъка).

Дописване на изборители в допълнителна страница под черта на изборителния списък СИК извършва само в описаните по-долу случаи, като следва посочените действия.

Ако изборител не фигурира в изборителния списък по постоянния си адрес по лична карта, **първо проверете дали е включен в списъка на заличените лица.**

Лице, което фигурира в списъка на заличените лица на основание:

- „МВНР“ и „УГДМ“ – дописва се в изборителния списък под черта **само** ако постоянният му адрес по лична карта е на територията на изборителната секция и подпише декларация (Приложение № 22-НС). Декларацията и удостоверението се прилагат към изборителния списък.

- „ПО“, „МП“, „НА“ – дописва се в изборителния списък под черта **само** ако постоянният му адрес по лична карта е на територията на изборителната секция и представи удостоверение по чл.40 ИК (Приложение № 23-НС). Удостоверението и декларацията се прилагат към изборителния списък, като в графа „Забележки“ се отбелязва – „издадено удостоверение“.

Ако изборителят е в изборителния списък, но е зачертан (такъв изборител не е в списъка на заличените лица). Такива изборители са вписани в списъците на лечебни заведения, места за задържане и др. Такъв изборител се дописва, **само** ако представи удостоверение от съответното заведение (Приложение № 14-НС) и попълни декларация (Приложение № 22-НС). Удостоверението и декларацията се прилагат към изборителния списък.

Ако изборител не фигурира в изборителния списък по постоянния си адрес по лична карта и не фигурира в списъка на заличените лица – дописва се в изборителния списък под черта **само** ако постоянният му адрес по лична карта е на територията на изборителната секция и подпише декларация (Приложение № 22-НС). Декларацията се прилага към изборителния списък.

Членовете на СИК, охраната на СИК и лицата по поддръжка на машините за гласуване се дописват, само ако не са в изборителния списък и

ако попълнят декларация (Приложение № 22-НС). Декларацията се прилага към изборителния списък.

Изборителни с удостоверение за гласуване на друго място (УГДМ – Приложение № 25-НС). Тези изборителни се дописват, като УГДМ се прилага към изборителния списък.

Изборителни с увредено зрение или със затруднения в придвижването. Те могат да гласуват в избрана от тях секция. Дописват се, ако попълнят декларация (Приложение № 22-НС). Декларацията се прилага към изборителния списък.

Студенти (редовно обучение), докторанти и ученици, които не фигурират в изборителния списък. Тези изборителни се дописват, ако изпълняват следните условия: имат навършени 18 г. включително в деня на гласуване, учат в населеното място; постоянният им адрес е извън населеното място; имат заверена за семестъра (за учебната година) книжка или документ, удостоверяващ редовното обучение; попълнят декларация (Приложение № 22-НС). Декларацията се прилага към изборителния списък, а в книжката/документа се пише „19 април 2026 г.“, “гласувал” и се подписва от двама членове на СИК.

Само за СИК в специализирани институции:

Постъпилите в лечебни заведения, домове за стари хора и други специализирани институции лица, след съставяне на изборителния списък от ръководителите им се дописват в изборния ден и гласуват, след представяне на декларация (Приложение № 22-НС). По този ред се дописват и задържаните след съставяне на изборителния списък в местата за изтърпяване на наказание лишаване от свобода и за задържане. Декларацията се прилага към списъка.

Лицата от персонала на лечебните заведения, домовете за стари хора и другите социални институции и в местата за изтърпяване на наказание лишаване от свобода и за задържане, служебно заети в изборния ден по месторабота въз основа на график за работа могат да гласуват, като се дописват след представяне на декларация (Приложение № 22-НС). Декларацията се прилага към списъка.

СИК предоставя на изборителите образецът на декларация Приложение № 22-НС.

Ако не е налице някой от горепосочените случаи, изборителят **не се дописва в допълнителна страница** под черта на изборителния списък.

Отказът на СИК да извърши дописване е писмен, връчва се на заинтересованото лице и може да се оспорва пред РИК.

След приключване на гласуването, **председателят и секретарят на СИК се подписват под последното име** на вписаните в допълнителната страница изборителни и прилагат към изборителния списък всички декларации и удостоверения.

3. Гласуване.

Гласуването се извършва по следния начин:

Член на СИК откъсва пред изборителя една бюлетина, сгъва я по такъв начин, че горният ѝ край да опира в чертата под последното поле с квадратчето „Не подкрепям никого“, без да се закрива полето с номера на бюлетината в долния край и перфорацията над него, които остават

видими, като местата за полагане на печатите от СИК остават от външната видима страна на бюлетината. След това сгъва още веднъж бюлетината по същия начин, като номерът на бюлетината и перфорацията в долния край остават видими, а положеният печат остава от външната страна на бюлетината. Поставя печат на гърба на бюлетината и я подава на избирателя

- Избирателят застава зад паравана, за да упражни своя вот. Излиза от паравана, сгъва бюлетината и я подава на член на СИК
- Членът на СИК сверява дали номера върху бюлетината съответства на номера в кочана. Ако номерът съответства, подпечатва повторно бюлетината, откъсва отрязъка с номера на бюлетината и го пуска в непрозрачната кутия. Подава бюлетината на избирателя
- Избирателят пуска бюлетината в избирателната кутия. Подписва се в избирателния списък в съответната графа. Получава документа си за самоличност

Ако номерът върху бюлетината не съответства на номера в кочана бюлетината се обявява за недействителна – това обстоятелство се отбелязва върху нея и в графа „Забележки“ на избирателния списък, като се изписва „Бюлетина по чл. 265, ал. 5 ИК“, а избирателят не се допуска до повторно гласуване.

Ако избирателят сгреши при поставяне на знака, може да върне сгънатата сгрешената бюлетина и да получи нова (еднократно). Върху върнатата бюлетина без да се разгъва се написва „сгрешена“, подпечатва се и се подписва от председателя, секретаря и трети член от друга партия или коалиция. При повторна грешка избирателят не получава нова бюлетина. В графа „Забележки“ на избирателния списък членът на СИК отбелязва, че лицето не е гласувало, тъй като два пъти е сгрешило при гласуването.

Забранява се след попълване на бюлетината и преди пускането ѝ в избирателната кутия, избирателят да заснема бюлетината или да я разгъва по начин, позволяващ да се види начинът на гласуване. При нарушаване на забраните, СИК обявява бюлетината за недействителна и отбелязва това обстоятелство върху бюлетината, като върху нея се вписва „Недействителна по чл. 227“ (при заснет вот) или „Недействителна по чл. 228“ (при показан вот). Същият текст се вписва и в графа „Забележки“ на избирателния списък. Избирателят не се допуска повторно до гласуване.

Ако избирателната кутия се напълни с бюлетини, върху нейния отвор се залепва хартиена лента с подписите на членовете на СИК и подпечатана. Пълната кутия остава на масата. Запечатва се втора кутия и гласуването продължава.

Гласуване с придружител.

Избирател с увредено зрение, с увреден слух или с друго увреждане, което не му позволява да извърши сам необходимите действия при гласуването,

може да поиска и да посочи придружител, който да го подпомогне при гласуването. Избирателят не е длъжен да представи документ от ТЕЛК/НЕЛК.

Неграмотността не е основание за гласуване с придружител.

Допускането на избирател да гласува с придружител е по преценка на председателя на СИК. Член от комисията може да оспори решението на председателя. По оспорването СИК се произнася с решение и съставя протокол.

При гласуването СИК отбелязва в графа „Забележки“ на избирателния списък срещу името на избирателя трите имена и ЕГН на придружителя. **Придружителят не се подписва в избирателния списък.** Данните на придружителя се вписват и в Списъка за допълнително вписване на придружителите. След гласуването придружителят се подписва **само** в този списък и получава документа си за самоличност.

Когато увреждането не позволява на избирателя да се подпише, в полето за подпис член на комисията отбелязва „гласувал“ и се подписва. Това обстоятелство се отбелязва в графата „Забележки“ на избирателния списък и в протокола на СИК.

След приключване на гласуването Списъкът за допълнително вписване на придружителите се **подписва от председателя и секретаря на СИК.**

Не могат да бъдат придружители следните категории лица: член на избирателна комисия, кандидат, представител на партия, коалиция, инициативен комитет, застъпник, наблюдател, анкетьор и охрана. Едно лице не може да бъде придружител на повече от двама избиратели.

4. Закриване на изборния ден

Избирателите гласуват до 20 часа. Ако в 20 часа пред помещението няма негласували избиратели, председателят на СИК обявява края на гласуването. Ако в 20 часа пред помещението има негласували избиратели, те предават личните си карти/личния зелен паспорт на СИК и само те се допускат да гласуват, но не по-късно от 21 часа.

След обявяване на края на гласуването в 20,00 часа, съответно до 21,00 часа, не се допуска гласуване.